

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)**MARKETING I DORADZTWO POLITYCZNE**
(nazwa specjalności)

Nazwa	Modele zachowań wyborczych
Nazwa w j. ang.	<i>Voting models</i>

Koordinator	dr Radosław Marzęcki	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia):

W trakcie kursu omówione zostaną najważniejsze uwarunkowania procesów podejmowania decyzji wyborczych przez obywateli współczesnych państw demokratycznych, zarówno Polski, krajów Europy Zachodniej i Środkowowschodniej, jak i Stanów Zjednoczonych. Mechanizmy decydowania wyborców zostaną wyjaśnione w oparciu o szereg paradygmatów o charakterze socjologicznym, psychologicznym i ekonomicznym. Istotna część zajęć zostanie poświęcona także barierom aktywności wyborczej.

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01, Zna teorie zachowań politycznych oraz metody śledzenia procesu w badaniach nad podejmowaniem decyzji	K2_W03 K2_W04
	W02, Rozumie jak zmienne demograficzne i geograficzne determinują zachowania wyborcze	K2_W03 K2_W04
	W03, Wie jakie czynniki ograniczają racjonalność poglądów i zachowań politycznych (teoria głosowania ekonomicznego)	K2_W03 K2_W04
	W04, Zna czynniki wpływające na absencję wyborczą w Polsce i na świecie	K2_W03 K2_W04

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
--------------	-----------------------------	--

	U01, Potrafi tworzyć hipotezy dotyczące różnych aspektów zachowań wyborczych w Polsce i na świecie	K2_U01
	U02, Potrafi prognozować poziom frekwencji wyborczej na podstawie wiedzy o uwarunkowaniach aktywności obywateli	K2_U01
	U03, Potrafi identyfikować dane empiryczne dotyczące wyniku wyborów i rozkładu zmiennych charakteryzujących wyborców	K2_U01

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01, Potrafi argumentować i uzasadniać wartość uczestnictwa w życiu publicznym i politycznym	K2_K03
	K02, Potrafi analizować oferty polityczne pod kątem swoich interesów, aspiracji i pozycji społecznej	K2_K01 K2_K03

studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15	15									ZAL

studia niestacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15										ZAL

Opis metod prowadzenia zajęć – studia stacjonarne:

Wykład: wykład konwersatoryjny, którego celem jest zwrócenie uwagi studenta na określoną liczbę problemów, które powinny pobudzać refleksję nad rolą wyborcy w państwie demokratycznym

Ćwiczenia: analiza tekstów źródłowych, dyskusja, studium przypadku, analiza danych empirycznych (CBOS).

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Wykład: wykład konwersatoryjny, którego celem jest zwrócenie uwagi studenta na określoną liczbę problemów, które powinny pobudzać refleksję nad rolą wyborcy w państwie demokratycznym

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02								X					
W03								X					
W04								X					
U01					X			X					
U02					X			X					
U03					X			X					
K01								X					
K02								X					

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02								X					
W03								X					
W04								X					
U01					X			X					
U02					X			X					
U03					X			X					
K01								X					
K02								X					

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny są: - obecność na zajęciach - merytoryczny udział w dyskusjach - zaliczenie testu
----------------	---

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny są: - merytoryczny udział w dyskusjach - zaliczenie testu
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Podejścia badawcze psefologii. Zachowania wyborcze a teoria zachowań politycznych. Metody śledzenia procesu w badaniach nad podejmowaniem decyzji. Modele podejmowania decyzji.
2. Paradygmat socjologiczno-strukturalny. Zmienne demograficzne i geograficzne jako determinanty zachowań wyborczych. Głosowanie indywidualne versus kolektywne.
3. Paradygmat uspołecznionej jednostki w dorobku „szkoły Michigan”. Rola socjalizacji politycznej w kształtowaniu postaw politycznych. Modele lojalności partyjnej. Koncepcja podziałów socjopolitycznych Lipseta i Rokkana.
4. Podejście ekonomiczne do zachowań wyborczych. Teoria racjonalnego wyborcy Downs'a i jej krytyka. Czynniki ograniczające racjonalność poglądów i zachowań politycznych. Głosowanie problemowe versus głosowanie retrospektywne. Rola „symbolicznych ideologii” w procesie podejmowania decyzji politycznych.
5. Analiza porównawcza trzech paradygmatów badawczych. Przykłady wielozmiennowych modeli w analizie zachowań wyborczych: model marketingowy B. Newmana, przyczynowo-skutkowy model zachowań W. Cwaliny i A. Falkowskiego
6. Paradygmaty w perspektywie porównawczej – kontekst międzynarodowy.
7. Zmiany we wzorcach zachowań wyborczych. Chwiejność wyborcza – metody pomiaru i interpretacje. Partycypacja wyborcza w Polsce w perspektywie porównawczej.
8. Młodzi wyborcy – specyfika procesów podejmowania decyzji wyborczych.
9. Absencja wyborcza jako przedmiot analizy politologicznej. Czynniki wpływające na absencję wyborczą. Charakterystyka osób niegłosujących.

Wykaz literatury podstawowej:

Dalton R., Klingemann H.-D., Zachowania polityczne, tom 1-2, Warszawa 2010.
 Turska-Kawa A., Determinanty chwiejności wyborczej, Katowice 2015.
 Flis J., Złudzenia wyboru : społeczne wyobrażenia i instytucjonalne ramy w wyborach do sejmu i senatu, Kraków 2014.
 Walczak-Duraj D. (red.) Studenci wobec wyborów samorządowych w latach 2002-2014: przyczynek do demokracji obywatelskiej, Łódź 2016.
 Markowski R., Cześnik M., Kotnarowski M., Demokracja - gospodarka - polityka : perspektywa polskiego wyborcy, Warszawa 2015.
 Cześnik M., Partycypacja wyborcza w Polsce: perspektywa porównawcza, Warszawa 2007.
 Szczegół L., Bierność obywateli : apatia polityczna w teorii demokratycznej partycypacji, Warszawa 2013.
 Goodin R.E. (red.), Oxford Handbook of Political Behavior, New York 2007.
 Inglehart R., The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles among Western Publics, Princeton, 1977.
 Markowski R., System partyjny i zachowania wyborcze dekada polskich doświadczeń, Warszawa 2002.
 Skarżyńska K., Człowiek a polityka. Zarys psychologii politycznej, Warszawa 2005.
 Marciniak E., Personalizacja zachowań wyborczych w Polsce w kontekście Modelu Zgodności Preferencji Politycznych, Warszawa 2013.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Raciborski J. (red.), Studia nad wyborami : Polska 2005-2006, Warszawa 2008.
 Kasińska-Metryka A. (red.), Zachowania wyborcze społeczeństwa polskiego po roku 1989: próba oglądu i analiza zjawiska, Kielce 2006.
 Neuman W.R., The Paradox of Mass Politics: Knowledge and Opinion in the American Electorate,

Cambridge 1986.
 Norris P. (red.), *Critical Citizens, Global Support for Democratic Governance*, Oxford 1999.
 Cwalina W., Falkowski A., *Marketing polityczny. Perspektywa psychologiczna*, Gdańsk 2005.
 Bronowicka A. (red.), *Wyzwania i zagrożenia demokracji w Polsce w obliczu wyborów 2005*, Opole 2006.
 Dahl R., Steinbrückner B., *Współczesna analiza polityczna*, Warszawa 2007.
 Mair P., *In the aggregate: mass electoral behavior in Western Europe, 1950-2000*, Cambridge 2001.
 Skarżyńska K., *Podstawy psychologii politycznej*, Poznań 2002.
 Teixeira R., *Znikający wyborca w Ameryce (w:) Szczupaczyński J. (red.) Władza i społeczeństwo 2*, Warszawa 1998.
 Lipset S., *Homo politicus. Społeczne podstawy polityki*, Warszawa 1995.
 M. Grabowska, *Podział postkomunistyczny: Społeczne podstawy polityki w Polsce po 1989 roku*, Warszawa 2004.
 Łabędź K. (red.), *Bariery aktywności publicznej*, Toruń 2008.
 Antoszewski A., Herbut (red.), *Demokracje zachodnioeuropejskie*, Wrocław 1997.
 Putnam R., *Samotna gra w kręgle. Upadek i odrodzenie wspólnot lokalnych w Stanach Zjednoczonych*, Warszawa 2008.
 Turska-Kawa A., *Osobowościowe uwarunkowania zachowań wyborczych : studium województwa śląskiego*, Katowice 2013.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne:

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne:

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3